



<b>TUSCERT ULUSAL SERTİFİKASYON HİZMETLERİ (MEHMET BIYIK)</b>	<b>DOKÜMAN NO</b>	<b>PR-07</b>
	<b>REVİZE NO/ TARİH</b>	<b>005/27.12.2018</b>
<b>DÜZELTİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYETLER PROSEDÜRÜ</b>	<b>YÜRÜRLÜK TARİHİ</b>	<b>05.07.2012</b>
	<b>SAYFA NO</b>	<b>1 / 4</b>

## 1. AMAÇ

Bu prosedür amacı TUSCERT'e Organik Tarım Uygulamaları ürün belgelendirmesi için başvuran müşterilerin, kontrolleri esnasında tespit edilen uygunsuzluklar ve bu uygunsuzluklar karşısında izlenecek prosedür veya müşterilerden istenecek düzeltici önleyici faaliyetleri belirlemek ve TUSCERT'in iç işleyişini ve hizmet kalitesini iyileştirmek, geliştirmek ve düzeltmek için yapılacak faaliyetleri belirlemektir.

## 2. KAPSAM

Bu prosedür, TUSCERT'in verdiği Organik Tarım Kontrol ve Sertifikasyon Hizmetleri ile ilgili bütün süreçleri ve tarafları, TUSCERT'in kendi iç işleyişini kapsar.

## 3. TANIMLAR

**3.1 Düzeltilemeyecek Uygunsuzluklar:** Nihai ürünün kanun gereği organik ürün statüsünü etkileyecek tüm uygunsuzluklardır. Uygunsuzluğun düzeltilmesi söz konusu değildir.

**3.2 Düzeltilebilir Uygunsuzluklar:** Nihai ürünün kanun gereği organik statüsünü etkilemeyecek tüm uygunsuzluklardır.

**3.3 Düzeltici Faaliyet:** Uygunsuzluğu ortadan kaldıracak uyarıların yapılması ve takibi.

**3.4 Önleyici Faaliyet:** Potansiyel hataların önceden tespit edilerek oluşmasını engelleyecek yöne çalışmaların yapılmasıdır.

**3.5 Termin:** Düzeltici veya önleyici faaliyetin yerine getirilmesi için verilen süre

**3.6 Proses:** Süreç

**3.7 DF:** Düzeltici Faaliyet'in kısaltması TUSCERT'in kendi iç işleyişi ile ilgili düzeltici faaliyet numarası verilirken kullanılır.

**3.8 ÖF :** Önleyici Faaliyet'in kısaltması TUSCERT'in kendi iç işleyişi ile ilgili önleyici faaliyet numarası verilirken kullanılır.

## 4. SORUMLULAR

Bu prosedürün uygulanmasından Kalite Yönetim Temsilcisi, kontrolör ve Genel müdürü sorumludur.

## 5. PROSEDÜR

### 5.1 Üretici Uygunsuzlukları İle İlgili Düzeltici Ve Önleyici Faaliyetler

**5.1.1 Düzeltilemeyecek Uygunsuzluklar :** Nihai ürünün kanun gereği organik ürün statüsünü etkileyecek tüm uygunsuzluklardır. (örneğin : kimyasal gübre, gdo lu tohum vb.)

a) Sertifikalandırılmış ürünlerin "Organik Bütünlüğünü" riske atacak her türlü durum.

b) Ürünlerde kalıntı çıkması; organik üretim süreci baştan başlatılır veya anlaşması fesh edilmek üzere müşteri ile ilgili tüm bilgileri Bakanlığa bildirir.

c) Tek yıllık ürünlerde organik olarak ekilen işletme bölümlerinde konvansiyonel üretim yapılması.

d) 18 Ağustos 2010 tarihli 27676 sayılı resmi gazetede yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğinde belirtilen şartlar ve kurallar dışında girdi kullanımı.

a) Tekrar eden büyük uygunsuzluklar (bkz. 5.1.2)

b) 18 Ağustos 2010 tarihli 27676 sayılı resmi gazetede yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik şartlarına ve eklerine uygun olmayan girdi ve benzeri ürün kullanımı ( süreç baştan başlatılır

<b>HAZIRLAYAN</b>	<b>ONAYLAYAN</b>
Adı Soyadı: Kezban DÖNER Görevi : Sertifikeler/ Kalite Yönetim Temsilcisi İmza :	Adı Soyadı: Mehmet BIYIK Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü İmza :



<b>TUSCERT ULUSAL SERTİFİKASYON HİZMETLERİ (MEHMET BIYIK)</b>	<b>DOKÜMAN NO</b>	<b>PR-07</b>
	<b>REVİZE NO/ TARİH</b>	<b>005/27.12.2018</b>
<b>DÜZELTİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYETLER PROSEDÜRÜ</b>	<b>YÜRÜRLÜK TARİHİ</b>	<b>05.07.2012</b>
	<b>SAYFA NO</b>	<b>2 / 4</b>

veya sözleşme iptal edilir.)

c) Kasıtlı yanlış etiketleme

d) Konvansiyonel ürünleri bilinçli olarak organik ürün gibi gösterme veya pazarlamaya çalışma

### 5.1.2 Düzeltilebilir Uygunluksuzluklar:

**5.1.2.1 Küçük Uygunluksuzluklar:** Düzeltilebilir uygunluksuzluklar küçük uygunluksuzluklar diye adlandırılır. Aşağıda örneği verilen durumlardır.

a) Müşteri tarafından tutulan kayıtların eksik veya düzensiz olması

b) Üretimde kullanılan girdilerin satıcı beyannameleri veya sertifikalarının eksik olması, süresinin bitmiş olması ya da olmaması.

**5.1.2.2 Büyük Uygunluksuzluklar:** Düzeltilmesi zaman alacak ve ürün statüsünü etkileyebilecek uygunluksuzluklardır örnekleri aşağıda verilmiştir.

a) Sertifikalı ve sertifikalı olmayan ürünler arasındaki ayırmda eksiklik veya karışmayı önleyici tedbirlerdeki kabul edilebilir (organik statüyü etkilemeyecek) eksiklikler (önlenmesi gerekli bir eksiklik mevcut ama ürün statüsünü henüz etkilememiş),

b) Hammadde aşamasında nihai ürüne kadar olan proses ve aşamaların düzgün olmayışı (dokümante edilmemesi yada proses organizasyonunda karmaşa olması)

c) Dokümanlara, alanlara, üretim ve depolamaya erişimdeki kolaylığın engellenmesi.

d) Numune alımına izin verilmemesi.

f) Tekrarlayan küçük uygunluksuzluklar (bkz. 5.1.1)

g) Müşterinin, bünyesinde meydana gelen ve kontrol/sertifikaşyon şartlarını değiştireceğinden dolayı TUSCERT'e bildirmesi gereken değişiklikleri bildirmemesi (adres değişikliği vb.)

h) Müşterinin TUSCERT sertifika ve logo kullanım kurallarına uymaması

ı) Kasıtlı olmayan yanlış etiketleme

i) Müşterinin mali yükümlülüklerini yerine getirmemesi

### 5.1.4 Üretici Uygunluksuzlukları Devamı Durumunda Uygulanacak Olan Yaptırımlar

**5.1.4.1.** 03 Aralık 2004 tarihli ve 25659 sayılı resmi gazetede yayımlanan 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu, 18 Ağustos 2010 tarihli 27676 sayılı resmi gazetede yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmeliğinde ve TUSCERT kalite yönetim sistemi dokümanları esasları uyarınca, tespit edilen uygunluksuzlukların düzeltilmesi için müşteriye 1 (bir) ay süre verilir. Verilen 1 (bir) aylık süre sonunda eksiklik giderilmiş ise sözleşme aynen devam eder, uygunluksuzluk hali devam ediyor ise organik üretim sözleşmesi baştan başlatılır veya anlaşması fesh edilmek üzere müşteri ile ilgili tüm bilgiler Bakanlığa bildirilir.

**5.1.4.2** Üretim aşamasında 03 Aralık 2004 tarihli ve 25659 sayılı resmi gazetede yayımlanan 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu, 18 Ağustos 2010 tarihli 27676 sayılı resmi gazetede yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamalar saptanırsa; organik tarım faaliyeti yapılan alanlar, hayvanlar, arılar ve su ürünleri geçiş sürecinde ise, TUSCERT tarafından süre uzatılır, tamamlanmış ise tekrar geçiş sürecine geçirilir ve müteşebbise yazılı olarak bildirilir.

**5.1.4.3.** Geçiş süreci uzatılan müşterinin 03 Aralık 2004 tarihli ve 25659 sayılı resmi gazetede yayımlanan 5262 sayılı Organik Tarım Kanunu, 18 Ağustos 2010 tarihli 27676 sayılı resmi gazetede yayımlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine aykırı uygulamalarının hala devam ettiği tespit edilirse müşterinin sözleşmesi fesh edilerek Bakanlığa nedeni ile birlikte bildirilir.

<b>HAZIRLAYAN</b>	<b>ONAYLAYAN</b>
Adı Soyadı: Kezban DÖNER Görevi : Sertifikeler/ Kalite Yönetim Temsilcisi İmza : 	Adı Soyadı: Mehmet BIYIK Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü İmza : 



<b>TUSCERT ULUSAL SERTİFİKASYON HİZMETLERİ (MEHMET BIYIK)</b>	<b>DOKÜMAN NO</b>	<b>PR-07</b>
	<b>REVİZE NO/ TARİH</b>	<b>005/27.12.2018</b>
<b>DÜZELTİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYETLER PROSEDÜRÜ</b>	<b>YÜRÜRLÜK TARİHİ</b>	<b>05.07.2012</b>
	<b>SAYFA NO</b>	<b>3 / 4</b>

5.1.4.3. için ek açıklama: 18 Ağustos 2010 tarihli 27676 sayılı resmi gazetede yayınlanan Organik Tarımın Esasları ve Uygulamasına İlişkin Yönetmeliği hükümlerine aykırı uygulamaların kasıtlı olarak devam ettiğinin tespit edilmesi durumunda; Bakanlık müşteriye organik üretim yapma faaliyetlerinde 5 (beş) yıl süre ile men eder ve tüm yetkilendirilmiş kuruluşlara bu durumu bildirir. Eğer; işleme, ambalajlama, etiketleme, depolama, taşıma, pazarlama faaliyetlerinde yönetmelik hükümlerini ihlal eden müşterinin ihlale kasıtlı olarak devam ettiği tespit edildiğinde bu durum derhal Bakanlığa bildirilir. Bakanlığın vereceği karar/kararlar kesin ve nihai kararlardır.

5.1.5.1 Kontrolör eğer denetimde bir uygunsuzluk gördüyse Kontrol Formunun uygunsuzluk ve açıklama kısmına uygunsuzluğu yazarak açıklamayı da ekler. Eğer uygunsuzlukla ilgili bir yaptırım var ise onu da bu kısma ekler. Kontrolör gördüğü uygunsuzlukları ve yaptırımları müşteriye de anlatarak yazılanlar ile ilgili müşteri ile mutabık kalır. Kontrolör kontrol formunu hem üreticiye imzalatır hem de kendi imzalar.

5.1.5.2 Kontrolör ettiği uygunsuzluklarla ilgili Üretici Düzeltici/Önleyici Faaliyet Formunu (FR-09) doldurarak müşteriden uygunsuzlukla ilgili düzeltici/önleyici faaliyeti başlatır. Eğer söz konusu düzeltici/ önleyici faaliyet saha denetimi gerektiriyorsa uygunsuzluğun düzeltilip düzeltilmediğinin tespiti için takip denetimi yapılır. Denetim sırasında belirlenen bu uygunsuzluklar bu prosedür hükümlerine göre değerlendirilerek takip edilir.

5.1.5.3 Takip denetimi, uygunsuzluk tespit tarihinden itibaren en geç 30 (otuz) gün içinde gerçekleştirilir. Eğer Uygunsuzluk bu bir aylık süre zarfında kapatılmamış ise sertifikasyon süreci 3(üç) ay süre ile askıya alınır. Askı süresinin kaldırılması için 3 (üç) ayın sonunda tekrar denetim yapılır. Eğer müşteri hala uygunsuzluğu düzeltmemişse sertifikasyon süreci sonlandırılarak ilgili tarafa bildirilir. Uygunsuzluk üç aydan önce bir zaman süresinde giderilirse müşteri uygunsuzluğu giderdiğini resmi yazı ile bildirmesi durumunda takip denetimi yapılır, uygunsuzluğun giderildiği görülür ise askı süreci erken sonlandırılarak normal süreç işlemeye devam eder.

## 5.2 TUSCERT İLE İLGİLİ DÜZELTİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYETLER

5.2.1 Kalite yönetim sistemi ve ürün belgelendirme sistemine ait tüm süreçlerle ilgili ,

5.2.1.1. Düzeltici faaliyetler aşağıdaki durumlarda önerilebilir:

- Müşteri şikayetleri ve anketler,
- İç ve dış tetkikler (TÜRKAK ve Tarım ve Orman Bakanlığı Tetkikleri v.b.),
- Bir proses veya işin gerçekleştirilmesi sırasında tekrarlanan sorunlar,
- Yönetimin gözden geçirmesi toplantılarında alınan kararlar,
- Proseslerle ilgili izleme ve ölçüm sonuçları,
- Çalışanların tespit ettikleri uygunsuzluklar,

5.2.1.2. Önleyici Faaliyetler aşağıdaki durumlarda önerilebilir:

- Prosedürlerle ilgili bilgi kaynakları,
- Müşteri şikayetleri ile ilgili bilgi kaynakları,
- İç ve dış tetkik bilgileri,
- Yönetimin Gözden Geçirmesi toplantıları,
- Kalite kayıtları bilgileri,

<b>HAZIRLAYAN</b>	<b>ONAYLAYAN</b>
Adı Soyadı: Kezban DÖNER Görevi : Sertifikeler/ Kalite Yönetim Temsilcisi İmza :	Adı Soyadı: Mehmet BIYIK Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü İmza :



<b>TUSCERT ULUSAL SERTİFİKASYON HİZMETLERİ (MEHMET BIYIK)</b>	<b>DOKÜMAN NO</b>	<b>PR-07</b>
	<b>REVİZE NO/ TARİH</b>	<b>005/27.12.2018</b>
<b>DÜZELTİCİ VE ÖNLEYİCİ FAALİYETLER PROSEDÜRÜ</b>	<b>YÜRÜRLÜK TARİHİ</b>	<b>05.07.2012</b>
	<b>SAYFA NO</b>	<b>4 / 4</b>

**5.2.2** Önleyici / düzeltici faaliyet taleplerinin izlemekten, uygulanmasını sağlamaktan kalite yönetim temsilcisi sorumludur. Kalite Yönetim Temsilcisi düzeltici ve/veya önleyici faaliyet talebini inceler veya konuya hakim bir personeli görevlendirerek talebi incelettirir. İnceleme sonucunda talep kabul veya ret edilir.

**5.2.3** Kabul edilen talepler için uygunsuzluk nedeni, uygulanması gereken düzeltici/önleyici faaliyet adımları, uygulamaktan sorumlu personel, termin süresi ve uygulamanın etkinliğini izleyecek kişi personel belirlenir.

**5.2.4.** Kalite Yönetim Temsilcisi tarafından uygulanmasına karar verilen düzeltici/önleyici faaliyet, ilgili personel tarafından uygulamaya konulur.

**5.2.5.** Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantılarında belirlenen düzeltici/ önleyici faaliyetler, toplantıda görevlendirilen personel tarafından başlatılır ve bu talepler herhangi bir incelemeye gerek kalmaksızın uygulamaya konulur. Faaliyetin yerine getirilip getirilmediğini Kalite Yönetim Temsilcisi Düzeltici/Önleyici Faaliyet Talep Takip Formu (FR-07) ile takip edilir.

**5.2.6.** İç tetkik esnasında belirlenen uygunsuzluklar İç Tetkikler Prosedürüne (PR-01) göre belirlenir, uygulanır ve izlenir.

**5.2.7** Kalite Yönetim Temsilcisi, termin süresini takip eden 20 gün içinde düzeltici faaliyetin etkinliğinin izlemesini yapar/yaptırır. Termin süresi dolmadan tamamlanan faaliyetler termin süresinin dolmasını beklemeden izlenebilir.

**5.2.8** Düzeltici/ önleyici faaliyet talebi, uygunsuzluğun tanımı, yapılacak düzeltici/önleyici faaliyet, yapılan faaliyetin sonucu sorumluları tarafından Düzeltici/ Önleyici Faaliyet Kayıt Formuna (FR-08) işlenir.

**5.2.9** Yapılan takip çalışması sonucunda düzeltici faaliyetin etkin biçimde uygulanmış olması halinde durum; takip eden tarafından Düzeltici/ Önleyici Faaliyet Kayıt Formuna (FR-08) üzerine kaydedilerek Kalite Yönetim Temsilcisi'nin de onayı ile uygulama kapatılır. Kalite Yönetim Temsilcisi sonucu Düzeltici/Önleyici Faaliyet Talep Takip Formu (FR-07) kaydeder.

**5.2.10** Düzeltici/önleyici faaliyetin takibini yapan, yeterli düzeltici/önleyici faaliyetler için yeni düzeltici/önleyici faaliyet uygulanmasını veya uygulamanın tamamlanması için ek termin süresi verilmesini isteyebilir. Kalite Yönetim Temsilcisi uygulamanın tamamlanması için ek süre verir. Bununla ilgili olarak yeni DF/ÖF numarası ile yeni bir düzeltici/önleyici faaliyet başlatılır. Kalite yönetim temsilcisi durumu Düzeltici/Önleyici Faaliyet Talep Takip Formu (FR-07) na kaydeder ve verilen yeni temrine göre verilen yeni DF/ÖF numaralı düzeltici/önleyici faaliyeti takip eder.

**5.2.11** Bu prosedüre göre oluşturulan düzeltici faaliyet talep, uygulama, izleme kayıtları; Kayıtlarının Kontrolü Prosedürüne (PR-03) göre muhafaza edilir.

## 6.İLGİLİ DOKÜMANLAR

İç Tetkikler Prosedürüne (PR-01)

Kayıtlarının Kontrolü Prosedürü (PR-03)

Düzeltici/Önleyici Faaliyet Talep Takip Formu (FR-07)

Düzeltici/ Önleyici Faaliyet Kayıt Formu (FR-08)

Üretici Düzeltici/Önleyici Faaliyet Formu (FR-09)

<b>HAZIRLAYAN</b>	<b>ONAYLAYAN</b>
Adı Soyadı: Kezban DÖNER Görevi : Sertifikeler/ Kalite Yönetim Temsilcisi İmza : 	Adı Soyadı: Mehmet BIYIK Görevi : Genel Müdür/ Kalite Yönetim Müdürü İmza : 